

Η ουσία και η αλήθεια της αγάπης (Κυριακή του Παραλύτου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Φωτο:catichisis.gr

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή μάς ομιλεί για ένα από τα θαύματα του Ιησού. Είναι το τρίτο θαύμα στη σειρά, που μας αναφέρουν τα άγια Ευαγγέλια. Τα δύο πρώτα έγι-ναν στη Γαλιλαία, τούτο έγινε στην Ιερουσαλήμ. Το πρώτο έγινε στην Κανά, τότε που ο Ιησούς Χριστός έκαμε το νερό κρασί. Το δεύτερο έγινε στην Καπερναούμ, τότε που θερά-πευσε το γιό του βασιλικού. Το τρίτο γίνεται τώρα στα Ιεροσόλυμα κι είναι η θεραπεία ενός παραλυτικού. Αυτός ο παραλυτικός είναι άλλος από εκείνον, για τον οποίο ακούμε στη δεύτερη Κυριακή των Νηστειών. Η θεραπεία εκείνου του παραλυτικού έγινε στην Καπερναούμ, ενώ αυτή για την οποία ακούσαμε σήμερα έγινε στα Ιεροσόλυμα. Εκεί ο Ιησούς Χριστός θεραπεύει τον παραλυτικό στο σπίτι· καθώς δίδασκε, τέσσερις άνθρωποι άνοιξαν τη στέγη του σπιτιού και κατέβασαν τον άρρωστο με τα σχοινιά. Εδώ ο Ιησούς Χριστός θεραπεύει τον παραλυτικό σε ανοιχτό και δημόσιο χώρο. Τότε οι γραμματείς τον κατηγόρη-σαν, ότι ιδιοποιήθηκε εξουσία του Θεού, επειδή είπε· «αφέωνταί σοι αι

αμαρτίαι σου». Τώρα τον κατηγορούν ότι παραβαίνει την εντολή του Σαββάτου. Όλες αυτές είναι διαφορές, που μας δείχνουν πως άλλο είναι το ένα κι άλλο είναι το άλλο θαύμα.

Συχνά στα άγια Ευαγγέλια ακούμε το λόγο, που ακούσαμε και σήμερα, δηλαδή ότι «ο Ιησούς ανέβη εις Ιεροσόλυμα». Ο ίδιος, πηγαίνοντας για το εκούσιο πάθος του, λέγει στους μαθητές του «Ιδού αναβαίνομεν εις Ιεροσόλυμα». Αυτό το «ανέβη» και «αναβαίνομεν» λέγεται με πραγματική και μεταφορική σημασία. Με πραγματική σημασία λέγεται, γιατί η αγία πόλη υψομετρικά βρίσκεται πολύ πιο ψηλά από την κοιλάδα του Ιορδάνη. Η Ιερουσα-λήμ είναι κτισμένη επάνω σ' ένα οροπέδιο. Πηγαίνοντας λοιπόν κανείς στην αγία πόλη ανεβαίνει πραγματικά από τα χαμηλότερα στα ψηλότερα. Αλλά η ίδια φράση λέγεται και μεταφορικά. Η Ιερουσαλήμ βρίσκεται ψηλά στη συνείδηση του λαού. Είναι το θρησκευτικό και εθνικό κέντρο των Ιου-δαίων. Εκεί είναι ο ναός και βασιλικά ανάκτορα, τόσο περισσότερο ιεροί τόποι τώρα στη ρωμαϊκή κατάκτηση και δίνουν μια έξαρση στην πόλη, που είναι πραγματικά ιερή και αγία πόλη, πάνω απ' όλες τις πόλεις του Ισραήλ. Προς αυτήν βλέπει όλος ο λαός, προς αυτήν έρχονται να προσκυ-νήσουν όλοι οι Ιουδαίοι της διασποράς και το ταξίδι τους προς τα εκεί είναι μια ιερή αποδημία, μια ανάβαση και μια ανάταση πνευματική. Ολόκληρο οδοιπορικό υμνολόγιο υπάρχει, οι ωδές των αναβαθμών, που τις ψάλλουν ανεβαίνοντας προς την αγία πόλη· «Ευφράνθην επί τοις ειρηκόσι μοι εις οίκον Κυρίου πορευσόμεθα».

Δεν θα πρέπει να παρατρέξουμε ό,τι λέγεται στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα για το νερό της δεξαμενής Βηθεσδά. Πρώτα – πρώτα Βηθεσδά στα Ελληνικά θα πει «οίκος ελέους», επειδή εκεί μ' έναν ιδιαίτερο και υπερφυ-σικό τρόπο ο Θεός έδειχνε την αγάπη του προς τους ανθρώπους. Κι ακριβώς σε τούτο πρέπει να προσέξουμε· δεν ήταν κάποιες ιαματικές ιδιότητες του νερού που έκαναν καλά τους αρρώστους. Αν ήταν έτσι τότε πάντα το νερό θα ήταν ιαματικό. Μα το ιερό κείμενο λέγει πως το νερό εκείνο είχε τη δύναμη να θεραπεύει τους αρρώστους «κατά καιρόν», κάθε φορά δηλαδή που ο άγγελος του Θεού κατέβαινε και το ανατάραζε. Κι έπειτα δεν γίνονταν όλοι καλά, μα όποιος πρόφτανε να πέσει πρώτος στο νερό. Ήταν λοιπόν ιερός τόπος εκεί, ήταν αγίασμα και προσκύνημα. Γι' αυτό κι είχαν κτίσει γύρω υπόστεγα, για να μένουν οι άρρωστοι, που περίμεναν την ευκαιρία να ταραχθεί το νερό από τον άγγελο του Θεού.

Δεν είναι χωρίς σημασία ότι ο παραλυτικός της Βηθεσδά ήταν άρρωστος και ριγμένος σ' έν' από τα υπόστε-γα εκείνα της δεξαμενής τριανταοκτώ χρόνια. Πρέπει να ήταν άνθρωπος μεγάλης υπομονής και ελπίδας, για να μην είχε αποκάμει και να μην το είχε πάρει απόφαση πως δεν ήταν πια να δει καλή μέρα στη ζωή του. Ύστερα ο Ιησούς Χριστός σαν και να μην ήξερε τάχα πως ο άνθρωπος ήταν εκεί

ριγμένος και ακίνητος και μόνο η ελπίδα της θεραπείας του τον κρατούσε ζωντανό. Τί λοιπόν θέλει να πει εκείνη η ερώτηση· «θέλεις υγιής γενέσθαι;». Μα ποιός άρρωστος είναι που δεν θέλει την υγεία του;». Ο άρρωστος μπορούσε και να πειραχθεί και να απαντήσει άσχημα· «Για καλό ήλθες τώρα; Ήλθες λοιπόν να παίξεις με τη δυστυχία μου;». Δανείζομαι εδώ και επαναλαμβάνω τα λόγια του αγίου Χρυσοστόμου. Μα φαίνεται και εδώ η υπομονή αυτού του αρρώστου· δεν είπε τίποτε τέτοιο και μόνο σαν και να παραπονέθηκε πως δεν βρέθηκε άνθρωπος να τον βοηθήσει. Για άνθρωπο έβλεπε τον Ιησού Χριστό και για άνθρωπο μιλούσε. Το πολύ – πολύ να νόμιζε πως θα μπορούσε να τον βοηθήσει στην κατάλληλη στιγμή για να πέσει στη δεξαμενή.

Αλλά ο άρρωστος πήρε περισσότερο απ' ό,τι περίμενε. Μεγάλη ευεργεσία θα ήταν ο Ιησούς Χριστός να τον βοηθούσε να πέσει στη δεξαμενή, αλλά εκείνος του πρόσφερε πολύ περισσότερο· του είπε να σταθεί στα πόδια του και να σηκώσει το κρεβάτι του. Ο λόγος ήταν αμέσως έργο· όχι μόνο μέσα στο σώμα του αρρώστου, αλλά και μέσα στη ψυχή του. Πρώτα μέσα στη ψυχή του, γιατί ακριβώς έπρεπε να φανεί πως ήθελε να γίνει καλά και γιατί τα πόδια του μέσα σε τριανταοκτώ χρόνια είχαν ξεχάσει πια να σηκώ-νουν το κορμί και να περπατάνε. Όταν ο παραλυτικός άκουσε το «έγειραι», ήταν σαν και ο ίδιος με μια ψυχική δύναμη μέσα του να πρόσταξε τους αρμούς των οστών του και τα νεύρα του. Στάθηκε στα πόδια του, σηκώνοντας το κορμί του και το κρεβάτι του και περπατώντας.

Κάποτε ο Ιησούς Χριστός μίλησε για τη βλασφημία κατά του Αγίου Πνεύματος, ότι η βλασφημία αυτή δεν συγχωρείται. Όλα ο Θεός είν' έτοιμος να τα σηκώσει και να τα σκεπάσει, όταν ο άνθρωπος μετανοεί και ζητεί το θείο έλεος, μα η βλασφημία κατά του Αγίου Πνεύματος δεν συγχωρείται· όχι γιατί δεν μπορεί ο Θεός, αλλά γιατί δεν θέλει ο άνθρωπος. Και ποιά λοιπόν είναι η βλασφημία και η αμαρτία αυτή; Οι Πατέρες της Εκκλησίας ερμηνεύουν ότι η κατά του Αγίου Πνεύματος βλασφημία είναι θελημένα να αντιστρατεύεσαι την αλήθεια, να βλέπεις το γεγονός και να το αρνείσαι. Να μη θέλεις να καταλάβεις τί πάει να πει ότι ένας άνθρωπος τριανταοκτώ χρόνια παράλυτος, μ' ένα λόγο στά-θηκε στα πόδια του και περπατάει, σηκώνοντας και το κρεβ-βάτι του. Κι όταν δεν μπορείς να αρνηθείς το γεγονός, που συνέβη μπροστά στα μάτια όλων, να γίνεσαι τάχα δικηγό-ρος του Θεού και αυτεπάγγελτος συνήγορος του Νόμου. Κι αυτό ακριβώς έγιν' εκείνη την ημέρα στα Ιεροσόλυμα, που ο Ιησούς Χριστός θεράπευσε τον παραλυτικό· ήταν ημέρα Σάββατο κι αμέσως οι προσκολλημένοι στον τύπο και το γράμμα του νόμου έλεγαν στο θεραπευμένο· «Σάββατόν έστιν ουκ έξεστί σοι άραι τον κράββατον»! Μεγάλη κι ασυγχώρητη βλασφημία, να καλύπτεις την υποκρισία και την κακία σου κάτω από την εντολή του Θεού! Να μην μπορείς, γιατί δεν το θέλεις, να καταλάβεις πως παραπάνω απ' όλα μετά το Θεό είναι ο άνθρωπος, για τον οποίο ο

Θεός νομοθετεί και δίνει την εντολή. Ο Ιησούς Χριστός με τη θεϊκή του εξουσία θα πει· «Το Σάββατον διά τον άνθρωπο εγένετο, ουχ ο άνθρωπος διά το Σάββατον». Μα είθε, να πιστεύουμε στο Θεό και να αγαπάμε τον άνθρωπο, για να έχουμε τη διάκριση των Αγίων· να ξέρουμε που τελειώνει το γράμμα και ο τύπος του Νόμου και που αρχίζει η ουσία και η αλήθεια της αγάπης. Αμήν.

(+Μητροπ. Κοζάνης Διονυσίου Λ. Ψαριανού, Ο Λόγος του Θεού, τ. Β΄, εκδ. Αποστ. Διακονία, σ. 593-597)